

TILVÆKST Grovfoder nr. 27, 11 oktober 2023

Indhold

- Mark
- Aktuelt i majs
- Regler og tilskud
- Satellitkontrol af græs- og brakarealer

MARK

Aktuelt i majs

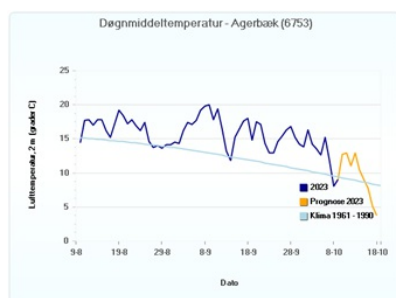
Af planterådgiver Peter Siebert og Thomas Harbo

I grønne majsafgrøder vil der være nettotilvækst, indtil døgnmiddeltemperaturen vedvarende falder til under 10 °C. Majs, uanset anvendelse, skal dog i alle tilfælde høstes inden, afgrøden bliver så svækket, at den begynder at vælte.

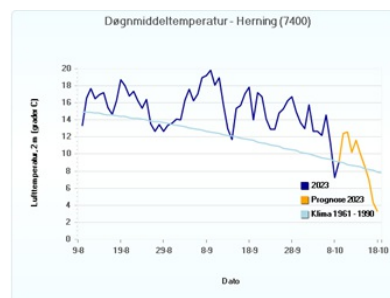
Døgnmiddeltemperatur

Der arbejdes på højtryk for at få høstet helsædsmajsen på trods af det ustadige vejr. Efter en varm september måned kan det nu tydeligt mærkes, at vi er gået ind i oktober måned. I forhold til majsens udvikling er det også tydeligt, at nogle marker visner hurtigt nu. Sorterne har forskellig grad af "stay-green", og nogle sorter holder sig derfor ikke grønne i lige så lang tid som andre. Typisk vil de tidlige sorter have en mindre grad af "stay-green", hvilket gør, at de modner hurtigt af. Så længe mere end en tredjedel af bladmassen er grøn, vil der fortsat være tilvækst og stivelsesindlejring i kernerne. Når mere end to tredjedele af bladmassen er visnet pga. afmodning, tørke eller nattefrost, sker der ikke yderligere vækst, og afgrøden bør høstes for at undgå udbyttetab. Overordnet set kan vi i en grøn afgrøde forvente nettotilvækst så længe, døgnmiddeltemperaturen er over 10 °C. Du kan forvente, at døgnmiddeltemperaturen falder til under 10 °C i første halvdel af oktober.

På landbrugsinfo er det muligt at følge og få en prognose for døgnmiddeltemperaturen. I nedenstående tabel er døgnmiddeltemperaturen vist for Agerbæk og Herning.

Figur 1 Døgnmiddeltemperatur for Agerbæk (Kilde: SEGES)

Figur 2 Døgnmiddeltemperatur for Herning (Kilde: SEGES)

Fusarium-stængelrød

Den seneste uge har budt på nedbør, og nogle har endda fået meget store mængder. Er jorden stadig i stand til at afdræne, når nedbøren falder, har det kun kortvarig betydning, men er jorden allerede mere eller mindre vandmættet, kan større nedbørsmængder få betydning for afgrøden på flere måder. Dels er der selvfølgelig udfordringen med at færdes på arealerne med tunge maskiner og få høsten bjærget, dels vil majsene ofte blive angrebet af fusariumsvampe, som kan forårsage afgrødens afvisning i løbet af en uges tid. Fænomenet kaldes "Fusarium stalk rot", på dansk "Fusarium-stængelrød". Fusarium-svampen blokerer saftstrømmen i planten ved at angribe i bladhjørner. Angreb fremmes af flere dage med overskyet vejr og mediumhøje temperaturer i forbindelse med nedbør og vandmættet jord; ret præcist de forhold vi havde i sidste uge. Der er sortsforskelle på angrebsgraden.

Angribes afgrøden af fusarium-stængelrød, visner den hurtigt. Er afgrøden endnu grøn, når det sker, er fænomenet let at kende fra den almindelige fysiologiske afmodning, hvor bladene skifter farve fra grøn, over gul, til brun over nogen tid. Ved angreb af fusarium stængelrød skifter afgrødens grønne blade "momentant" farve til grå-brun, og der er en tydelig sødlig "høduft" i afgrøden, fordi bladene er fyldt med sukker, i modsætning til den almindelige afmodning, hvor blade og stængel bliver tømt for sukker, som omlægges til stivelse i kernerne. Selvom du f.eks. kun ser symptomer på planternes nedre blade nu, vil angrebet omfatte hele afgrøden i løbet af forholdsvis kort tid.

I en angrebet afgrøde vil der ikke ske yderligere produktion, og den skal opfattes som en visnen afgrøde, med angreb af fusarium. Afgrøden skal høstes hurtigst muligt, da svampen angriber plantevævet og forårsager væltning/lejesæd og nedknækkede kolber.

REGLER OG TILSKUD

Satellitkontrol af græs- og brakarealer

Af planterådgive Peter Siebert

Aktivitetskravet med afpudsning af brakarealer tilmeldt med sommerslåning eller afpudsning, slæt eller afgræsning på almindelige græsarealer skal overholdes inden den 25. oktober.

Landbrugsstyrelsens satellitkontrol er efterhånden ved at være kendt af de fleste. Satellitkontrollen startede for et par år siden med at kontrollere, om aktivitetskravet var overholdt på græsarealer. I år er kontrollen udvidet og omfatter også kontrol af korrekt anmeldelse af afgrøder, og om pløjeforbuddet på diverse bioordninger er overholdt. I denne omgang omfatter det satellitkontrollen af, hvorvidt aktivitetskravet er overholdt. Som udgangspunkt er det næsten udelukkende græsarealer som bliver underkendt i denne kontrol. Den satellitbaserede kontrol af aktivitetskravet går også under navnet "trafiklys", og det skyldes, at markerne får en farve afhængig af Landbrugsstyrelsens bedømmelse af markerne ud fra satellitanalyse. I nedenstående tabel kan du se, hvad de respektive farver betyder i forhold til opfyldelse af aktivitetskravet.

Høringsbrevene i "trafiklys-kontrollen" sendes ud onsdag den 11. oktober.

Markens farve	Satellitbaseret kontrol	Hvad skal du som landmand gøre?
Grøn	Satellitanalysen har godkendt markerne	Hvis aktivitetskravet er overholdt, skal du ikke foretage dig noget.
Gul	Satellitanalysen kan ikke afgøre, om aktivitetskravet er overholdt	Hvis aktivitetskravet er overholdt, skal du ikke foretage dig noget.
Rød (Først efter den 11. oktober)	Satellitanalysen har underkendt marken	Du skal opfylde aktivitetskravet inden den 25. oktober og derefter indsende billeder igennem Landbrugsstyrelsens App.

Det er ofte ekstensive græsarealer og brakarealer tilmeldt som slåningsbrak med forpligtelse til "sommerslåning", som bliver fanget i satellitanalysen.

Aktivitetskravet på **græsarealer** er opfyldt, når en af følgende aktiviteter er blevet udført på arealet inden den 25. oktober.

- Arealet er afgræsset.
- Der er taget slæt på arealet.
- Arealet er afpudset.

Aktivitetskravet er opfyldt på **brakarealer** tilmeldt **slåningsbrak**, når arealet er afpudset i den respektive periode, som det er tilmeldt til i EU-ansøgningen, hhv. sommerslåning eller forårsslåning.

- Arealet er blevet afpudset (eneste lovlige aktivitet på arealer tilmeldt som slåningsbrak).
- Slåningsbrak, forårsslåning (afpudsning i april måned).
- Slåningsbrak, sommerslåning (afpudsning i perioden 1. august-25. oktober).

I Landbrugsstyrelsens Tast selv-system "selvbetjening.lbst.dk" har du mulighed for at se, hvilken farve dine arealer har. Indtil høringsbrevene udsendes den 11. oktober er det kun muligt at se grønne og gule marker. Fra den 11. oktober er det også muligt at se de røde marker.

Satellitkontrollen erstatter ikke en fysisk kontrol, og du kan stadig få underkendt dit areal, hvis du ikke har overholdt aktivitetskravet, selvom du ikke modtager et høringsbrev den 11. oktober.

Erfaringsmæssigt ved vi, at der er nogle marker som satellitkontrollen har svært ved at godkende som grønne marker, og det er typisk lidt ekstensive arealer, som bliver afgræsset en stor del af året. Satellitanalysen er baseret på markens udvikling i afgrødemasse og plantehøjde, og da afgræsning medfører at græssets masse og højde ikke pludselig ændrer sig, som ved en afpudsning eller skårlægning, så har satellitanalysen svært ved at "bedømme" disse marker.

Hvis du modtager et høringsbrev med en rød mark, skal der indsendes billedokumentation af, at marken overholder aktivitetskravet. Har du endnu ikke opfyldt aktivitetskravet på arealet, har du mulighed for at nå det inden den 25.

oktober og indsende billeddokumentation til Landbrugsstyrelsen. Billederne skal tages og sendes igennem Landbrugsstyrelsens App "Landbrugsstyrelsen".

Landbrugsstyrelsens App findes i Google Play eller App Store, hvor du normalt henter dine App's. Landbrugsstyrelsen har lavet en vejledning, der viser hvor mange billeder, der skal tages i marken, og hvordan billederne skal tages. Du finder diverse vejledninger fra Landbrugsstyrelsen i nedenstående oversigt.

Vejledninger fra Landbrugsstyrelser

- Landbrugsstyrelsens app – fra Installation til brug.
- Sådan tager du billede med appen.
- Teknisk vejledning til Landbrugsstyrelsens App.

Er det ikke muligt at opfylde aktivitetskravet inden den 25. oktober, har du mulighed for at trække arealet ud af din EU-ansøgning inden den 25. oktober og derved undgå overtrædelse af grundbetalingsreglerne.

Har du brug for hjælp til at indsende billeddokumentation eller trække arealer ud af din EU-ansøgning, kontakt da din planterådgiver.